

המקור בנים

בס"ד גליון מא' פרשת פנחס ה'תשע"ט

גליון שבועי להניכי הישיבות בני התורה המקור בנים לאורו של רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מאמר בפנימיות הפרשה, משרשי הדברים עד לעובדא ולמעשה

הדשתי קרבתי

~ קנאות – מהי מתי ולמי ~

ד. האם 'קנאות' הוא דבר טוב והגון או לא. אם הוא טוב – מפני מה לעגו עליו, ואם אינו טוב – מפני מה קיבל על כך שכר.

ה. במגפה מתו ארבעה ועשרים אלף. אמנם באמת היו צריכים למות כמעט מאה ושבעים אלף [שהם רבע מעם ישראל], כמו שפירש רש"י על פסוק 'הרגו איש אנשיו', ובזכות פנחס ניצלו. מדוע היה חרון אף גדול כל כך. ומדוע היה ציווי 'צרור את המדינים' – דהיינו לשנוא אותם, מה שלא נאמר על שום אומה ולשון [היין מעמלק].

ביאור העניין

דרכנו לפרש בדרך כלל 'ביאור הפשט' ואחר כך 'ביאור הפנימיות'. אמנם במפרשי הפשט לא נמצא כמעט ביאור על העניין ורק ביאור הפסוקים, אבל לא כלל העניין כמו במקומות האחרים, ולכן בהכרח לפרש מיד על פי פנימיות העניין.

אמנם יש לציין רעיון שנאמר על ידי בעלי המוסר – לכאר מדוע נחלק העניין לשתי פרשיות. כי בפרשת בלק מסופר על מעשה הקנאות שעשה פנחס, אמנם בכל קנאות צריך לבדוק אם זו קנאות לשם שמים, או רק הזדמנות לפרוק את המדות הרעות של הכעס והאכזריות, ובשביל זה צריך להמתין שבוע, כדי לבדוק זאת. ורק אז כשמתברר שזה נקי, אזי 'הנני נותן לו את בריתי שלום'.

להלן נבאר העניין בפנימיות, על פי המבואר בליקוטי מוהר"ן (ח"ב סימן ח), ובליקוטי הלכות (ברכת השחר הלכה ה), וייתכן שיעלה בקנה אחד עם הרעיון הנ"ל, ובאופן שיש בו הדרכה לעובדא ולמעשה לכל אחד ובכל מצב.

מערכת רשמית – ולא רשמית

בכל מערכת שבעולם, יש את החלק הרשמי של המערכת, שבו נמצאים הכללים וההוראות מה צריך לעשות ואיך צריך להתנהג, ויש את החלק 'שמאחורי' הדברים, דהיינו הקודים והמרכיבים הפנימיים של המערכת, שזה הבסיס והיסוד שעל זה עומד כל המערכת.

כך גם במערכת של עם ישראל. יש את החלק הרשמי, שזה התורה והמצוות ששם יש כללים והוראות מסודרים ו'התוכים' – מה מצוה ומה עבירה, מה מותר ומה אסור, ומה החומרא של כל דבר. וזה החלק הנגלה. אבל יש את הפנימיות של הדברים, ששם הכללים מתבטלים ורק הקודים האמתיים יש להם חשיבות.

וכך הוא במציאות העולם. יכול להיות אדם שמקיים את כל המערכת של התורה והמצוות, ומדקדק על כל סעיף בשולחן ערוך, קלה כחמורה. אבל אינו מחובר כלל בפנימיותו. ומשום כך יכול להיות 'נבל ברשות התורה', כי הוא

פרשת פנחס הוא המשך ישיר לסיום פרשת בלק. בסוף פרשת בלק – אחר המעשה הנפלא של בלעם, שרצה לקלל ונמצא מברך – בפסוקים האחרונים ממש, מתחיל פרק חדש – שלכאורה אינו קשור כלל למעשה בלעם – והוא מעשה שיטים, שנכשלו ישראל בכנות מואב, ומעשה זמרי שקרב את המדינית, ומעשה פנחס שלקה רומח בידו והרג אותו ואתה. וזוה מסתיים הפרשה.

לאחר מכן מגיע פרשת פנחס, שמתחיל לכאורה מאמצע המעשה, ומספר על שכרו של פנחס, ועל מלחמת מדין. ולכאורה היה ראוי לכתוב כל המעשה בפרשה אחת – או כולה בפרשת בלק, או כולה בפרשת פנחס. אם אינו שייך למעשה בלעם – צריך לכתבו בפרשת פנחס, ואם הוא שייך למעשה בלעם – צריך לכתבו כולו בפרשת בלק.

ובכלל, כל המעשה הזה הוא פלא והפלא. איך ארע דבר כזה, שאחר הגילוי הנפלא של אהבת ה' לעמו – שהתגלה בברכת בלעם, היה פתאום נפילה כזאת. וכן להיפך, מה היה הפעולה של פנחס, ומדוע נחשב לדבר גדול כל כך, עד שהשם יתברך דורש בשלומו, ונותן לו כל המתנות שבעולם – כהונה לו ולזרעו, ושלא ימות לעולם, וזכה להיות אליהו מלאך הברית, ושכל הגאולה העתידה תלויה בו [יחד עם משיח].

וכנראה שדווקא התמיהה הגדולה היא התשובה והיסוד. והיסוד הזה מוכרח להיות כ'המשך' לכל המעשה עם ברכתו של בלעם, כי הוא שייך לאותו עניין. ואף על פי כן מוכרח להתחלק לשתי פרשיות, ומתוך כל יתבאר יסוד נפלא מאד, שיש בכוחו לעשות מהפכות יותר מכל דבר אחר – הן לציבור והן ליחיד, וכפי שיתבאר בעז"ה.

הקושינות בפרשה

א. החטא של בנות מואב – היה מתוך עצתו של בלעם. וצריך ביאור: איזו 'עצה עמוקה' יש בזה, הלא זה תמיד דרכו של היצר, לפתות ולמשוך ולהכשיל, ומה יום מיומיים. ואם באמת יש כאן איזה עצה עמוקה, מדוע לא הציע זאת מיד כשקרא לו בלעם, ורק כשלא הצליח לקלל 'התחדש' לו עצה זו.

ב. 'הבועל ארמית, קנאין פוגעין בו'. ממה נפשך, אם מגיע על זה עונש – מדוע צריך 'קנאים'. ואם לא מגיע על זה עונש – איזה היתר יש לקנאים לפגוע בו, וכי יש לקנאים תורה משל עצמם. ובכלל, מי הם אותם 'קנאים', האם יש אנשים מסוימים שנקראים 'קנאים' שלהם מותר ולאחרים אסור.

ג. מה היה מעשהו של פנחס. בפסוק מבואר שלקה רומח בידו והרג את שניהם. אבל בפסוק בתהלים נאמר 'ויעמוד פנחס ויפיל ותיעצר המגפה'. האם לקח הרב או שהתפלל. בפסוק לא נאמר שהתפלל, ובתהלים לא נאמר שלקה הרב.

מקיים את כל התורה אבל הוא 'נבל', כי אין לו חלק ונחלה עם התורה ועם השם יתברך.

דין. ואילו נכרית הוא רק לאו שהעונש עליו הוא מלקות. כל זה מצד המערכת 'הרשמית' כמוכך.

ויכול להיות להיפך – אדם שלא מצליח לקיים כל מצוה כראוי, ולדקדק בכל הלכה כראוי. אבל לבו בווער באהבה להשם יתברך, ורוצה מאד להתקרב אליו, וכואב לו על מה שאינו מצליח לקיים. ואותו אדם אמנם עדיין אינו 'ברשות התורה' אבל אינו 'נבל', אלא יהודי.

אבל מצד המערכת הפנימית – זהו האיסור החמור ביותר. אברהם אבינו יושב על פתחו של גיהנם ומוציא משם כל יהודי, הויץ ממי שאינו מכיר, והיינו מי שבא על הנכרית. כי גם מי שעבר על כל התורה, ואפילו על כל העריות – הוא עדיין 'בתוך הבית' אלא שזקוק לתיקון, אבל מי שבא על הנכרית – עזב את הבית, וברח החוצה.

עצת בלעם – שתי חלקים

והנה בלעם הכיר את המערכת הרשמית, וידע שיש מערכת של תורה ומצוות, ואת הכללים של 'אם בחקותי תלכו' ואם בחוקותי תמאסו, והמצבים של 'עושים רצונו של מקום' ואין עושים רצונו של מקום. והוא הכיר את זה היטב מהמציאות, כי ידע שיש בכל יום רגע שהקב"ה כועס, והיינו משום שיש כאלו שעוברים על רצונו.

ונכחו שמקובל לומר על מישהו שפרק עול שהוא 'הוריד את הכיפה', אף שאינו דאורייתא ולא דרבנן אלא הנהגה טובה, ו'בדרך' לשם כבר עשה איסורים המורים הרבה יותר, אבל הביטוי של הורדת הכיפה, מבחינה פנימית, הוא הרבה יותר חריף מכל העבירות האחרות שעשה.

ולכן, חשב 'לרכוב' על המערכת הזאת, ובאמצעותה לפגוע בעם ישראל. דהיינו לתפוס את נקודות החולשה שבהם על פי המערכת הרשמית הם אינם בסדר, ואת הכעס שמתעורר מהמת כך – ואז לקלם. אבל כשניסה לעשות כך, גילה שהקב"ה אינו כועס, ושאינו שום בעיה במערכת, כי 'לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל', אין שום חסרונות ושום עבירות.

וזה מה שעשה בלעם. הוא לא הציע להכשיל אותם בחילול שבת או אכילה ביום כיפור, ואפילו לא בשאר העריות, אלא 'להוציא אותם מהבית', על ידי בנות אל נכר, שהאיסור בזה אמנם אינו המור כל כך, ואף היה בזה 'דיון' אם מותר או אסור, אבל המשמעות של זה היא החמורה ביותר.

קנאים – פוגעים בו

ואיך זה ייתכן, הרי בוודאי יש. אלא שהביאור הוא נכחו שהתבאר במאמר הקודם (בקצרה), שיש מערכת פנימית, ששם כל הכללים משתנים. וכל המערכת הרשמית 'כפופה' למערכת הפנימית הזאת. דהיינו, שאמנם 'בתוך הבית' יש ויכוחים ויש מריכות, וצריך לתקן הרבה דברים. אבל למי שבא 'מהוץ לבית' ומנסה להעביר ביקורת – אומרים לו: 'לא קשור אליך. הכל בסדר בינינו ואנחנו מסתדרים היטב זה עם זה, ואל תתערב במקום הרגיש והייחודי הזה'.

בכך פגע בלעם במערכת הכי פנימית ורגישה. ולכן, התגובה לזה לא יכולה לבוא בצורה 'רשמית' אלא רק בצורה 'לא קונבנציונלית', שאמנם אינה 'מועיקה' על פי המערכת הרשמית, אבל מבטאת היטב את הפרצה החמורה שנעשתה כאן. וכאן בדיוק המקום של 'קנאות'.

וכמו בין אב לבן, שבוודאי יש הרבה מה להעיר לבן, ולהנך אותו כדי להעמיד אותו על דרך הישרה. אבל זה רק בין האב לבנו. אם יבוא מישהו מבחוץ, וינסה להסית את האב כנגד בנו, יאמר לו: לך לך. אל תדבר על הכן שלי. זה עסק פרטי ביני לבינו ולא עסקך. כך בינינו לבין השם יתברך, ולכן הוא כביכול לא נתן לבלעם 'לחדור' למקום הפרטי הזה.

'קנאות' פירושו התפרצות פנימית בלתי נשלטת. כמו מי שרואה אנשים שפגעו בבני ביתו, בילדיו או באביו – שאינו הולך לשאול רב מה צריך לעשות, ואפילו לא מה מותר לעשות – אלא מתפרץ ללא שליטה, תופס את אותו פוגע, ועושה בו שפטים – בלי חשבון וכלי מגבלות ומעצורים, עד שירגיש שביטא את רגשותיו השופטים, והלה 'הבין את המסר'.

משכך, הבין בלעם שאם הוא רוצה לפגוע חלילה, הוא צריך לפגוע במערכת הפנימית הזאת, ולא החיצונית. וכאן הגיעה עצתו של בלעם, שפגעה במקום הכי פנימי והכי רגיש – בבית פנימה. וזאת על ידי בנות מואב.

זה מה שעשה פנחס. מצד ההלכה אסור להרוג את זמרי, כי מגיע לו רק מלקות, ורק אם היה עדים והתראה. אבל ההתעוררות שלו – לא באה מצד ההלכה, אלא מצד המקום הכי פנימי ומקושר לה, והנקודה הזאת התקוממה כל כך, שהוא לא יכול היה להבליג על הפגיעה החמורה הזאת באבינו שבשמים, והוא 'לא יכול היה להירגע' עד שלקח סכין והרג אותם.

נכרית – חמור או קל

איסור נכרית – הוא האיסור הקל ביותר מתוך רשימת העריות, ואפילו אינו מופיע ברשימת העריות, שכולם הם לפחות כרת, והלקם הגדול במיתת בית

אילו היה זמרי הורג את פנחס, לא היה חייב מיתה, כי פנחס היה 'רודף', ואפילו אם מישהו אחר מתוך השבט היה הורג אותו, היו ידיו נקיות. כי לא היה כאן חיוב מיתה, אלא הייתה כאן התקוממות של קנאות ואכפתיות נוראה, שלא הסכימה להבליג עד להשמדתו של זמרי קבל עם ועדה.

זכורות שיעורים ובתי-כנסת למקורבים!

עיר	נושא השיעור	מגיד השיעור	יום ושעה	לפריטים
בני ברק	'תמימי דרך' הליכה עם תורה	לומדים בחבורה חבורת תיכני הישיבות ב"ב	פעם בשבוע	0548487317
בני ברק	ליקוטי הלכות	לומדים בחבורה	מוצאי שבת בבית פרטי בשעה: 10:00	0548496139
בני ברק	קריית הרצוג	נושא ברשה	בכל ליל שבת מברכים	0548496139
בני ברק	התחזקות	רבנים שונים	יום שני בערב לבחורים	0548517128
בית שמש	חבורה ללימוד לקוטי מוהר"ן	לומדים בחבורה	יום שישי בשעה: 11:00 בבוקר	0548528387
קריית ספר	בית מדרש 'נצח ישראל'	תפילות \ שיעורים \ מלווה מלכה ועוד	רח' מסילת יוסף 34 (מאתרי 'בר כל')	
לדיווח על שיעורים ועוד נא להשאיר הודעה בקו תיכני הישיבות – ברסלב, בשלוחה: 72				

עזרו לנו להגדיל את ההפצה! ע"י תרומה במכשיר 'קהילות' הפשוט: 'עלמא דאורייתא' תרמו וכתבו: עבור 'המקורבים' תזכו למצוות!

השיעורים הקבועים לשבת פרשת פנחס ולשבוע פרשת מטות

יום	חודש תמוז	הדף היומי מסכת ערכין \ תמורה	משנה ברורה עמוד יומי 'ידרש'	ליקוטי מוהר"ן ח"א	ליקוטי הלכות חלק ז	העמוד היומי
ז	ז	לד	חזרה	סא:	צ	מא.
א	יח	ב	שצח, א-ד שצט, ה-ח	סב.	צא	מא:
ב	יט	ג	שצט, ה-ח	סג:	צב	מב.
ג	כ	ד	שצט, ט-יא	סד.	צג	מג:
ד	כא	ה	ת	סה:	צד	מג.
ה	כב	ו	תא	סז:	צה	מג:
ו	כג	ז	חזרה	סח:	צו	מד.
התורה הנלמדת בחבורת 'תמימי דרך' העולמית: ליקוטי מוהר"ן, חלק ראשון, תורה ט.						

התורה הנלמדת: ליקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה ה'

הערת מערכת: במדור זה 'נלך' עם כל תורה תקופה קצרה עד שנצטרף לחבורת 'תמימי דרך' העולמית האהוים כעת בתורה מ' וקי"ב

עבודת הלב \\\ פנינים על סדר התפילה לאור תורה זו

דברי מוהרנ"ת בעניין תפילין שהם בחי רעמים וממשיכים שמחה

עניין קימת הצות והתפילין מבואר באר היטב בדברי מוהרנ"ת (להל' תפילין ה"ד) ונביא בזה עיקרי דבריו, ואח"כ נסדר הדברים מעט.

וזה"ל שם (בהלכות תפילין הלכה ד אות ב-ד) כי תפילין הם בבחינת רעמים, בבחינת תקון המחיון וכו', שעל ידי זה נפשט עקמומיות שבלב וזכין לשמחה כנ"ל. וזה בבחינת השמחה של תפילין, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ברכות לה), רבה הוה הדי כולה יומא, אמר, תפילין קא מנחא. כי תפילין הם בבחינת שמחה כנ"ל, ועל פן הם כנגד הלב בבחינת (שיר השירים ח) שימני כחותם על לבך וכו' כדי לפשט עקמומיות שבלב, כדי לזכות לשמחה בבחינת ולישרי לב שמחה כנ"ל.

קימת הצות הוא התחלת התיקון

כי התפילין הם בבחינת רעמים, בבחינת פד נפיק האי קלא ואערא בעבי מטרא כדין אשתמע קלא לברייתא ודא אינון רעמים וכו', כי עקר התפילין נעשין על ידי התורה שעוסקין בלילה, דהינו על ידי שקמים בהצות לילה ועוסקים בתורה וכו', כפואבא בפתיקים. וקימת הצות זה בבחינת רעמים, וכו' נמצא, שקול התרנגול, שעל ידי זה קמים בהצות, הוא בבחינת קול הנ"ל היוצא מגבורות, בבחינת רעם גבורותיו מי יתבונן, בבחינת מי נתן לשכוי בינה כנ"ל.

ועל ידי זה קמים בהצות ועוסקים בתורה, וזה בבחינת פד נפיק האי קלא ואערא בעבי מטרא, שהם המחיון, כי אז בהצות אזי הוא עקר תקון המוח, כפואבא, שאז עקר הזמן המסגל להשיג סודות התורה.

וזה בבחינת קול השופר, כי שופר הוא בבחינת התעוררות השינה, בבחינת עורו ישנים מתרדמתכם כפואבא, שזה בבחינת קימת הצות שמתעוררים מהשינה על ידי קול התרנגול ששרשו מגבורות בבחינת האי שלהובא דאשא, שזה בבחינת קול השופר שהוא גם כן בבחינת התעוררות השינה, שזה בבחינת רעמים, בבחינת רעם גבורותיו מי יתבונן, בבחינת מי נתן לשכוי בינה וכו' כנ"ל.

בהצות המוח זך וצלול ונחשב כאילו הוא בגן עדן

ואזי נפיק האי קלא ואערא בעבי מטרא, הינו במחיון, כי אז המוח זך וצלול, ואז עוסקים בתורה ובכנין בית המקדש, שזה בבחינת דעת כפואבא במקום אחר, כי אז עקר תקון המחיון בבחינת עבי מטרא, כי עבי מטרא זה בבחינת הגן עדן, כמו שכתוב בישעיה (קפ"ט ח), "על העבים אצוה מהמטיר עליו מטר". ופרש רש"י תרכתי מוזן עדן, עזן שם. נמצא, שעקר בבחינת עבי מטרא הם בגן עדן, כי שם עקר תקון המחיון הם בבחינת (ב' ראשית ב') נהר היוצא מעדן וכו'. וכשעומדים בהצות אזי נחשב כאלו יושב בגן עדן, כפואבא בזה, שאז נחית קדשא בריה הוא לאשתעשע עם צדיקא בגנתא דעדן וכו', ומי שעומד אז ועוסק בתורה מתחבר עם אותן הנשמות שגגן עדן, כמו שכתוב שם בזהר הקדוש, (ויקרא יג) ואזי זוכה לבחינת עבי מטרא בבחינת מחיון שהם מאירין בגן עדן דיקא, בבחינת ועל העבים אצוה וכו' הנאמר על אדם הראשון בשנתגרש מגן עדן וכו' כנ"ל.

תפילין הם תיקון המוחין והדעת

נמצא כשקמים בהצות על ידי קול התרנגול זה בבחינת רעמים, בבחינת פד נפיק האי קלא ואערא בעבי מטרא וכו', ועל ידי זה יוצא אור התפילין כבקר כפואבא, כי עקר התפילין הם על ידי בבחינת הצות, שאז הרג ה' כל בכור בארץ מצרים. ועל ידי זה נתקדשו בכורי ישראל, שזה עקר בבחינת תפילין, בבחינת (שמות יג) קדש לי כל בכור וכו', כי בכור הוא ראשית בבחינת דעת, בבחינת

ראשית דעת, ועל ידי שהכה השם ותגרף בכורי מצרים הכניע הדעת דסטרא אחרא בבחינת גער חית קנה, 'חית קנה' זה בבחינת עשו חויר היער, כמו שאמרו רז"ל (ב' ראשית רבא פרק סה), שהוא בבחינת בכור דסטרא אחרא, כי שרו של עשו היה שרו של מצרים, כפואבא, ועל פן וכו' כי תפילין הם בבחינת קול הנ"ל שהוא יוצא מגבורות מבחינת יראה וכו'.

וזה בבחינת (ב' ראשית כז) הקול קול יעקב, כי יעקב הוא בבחינת תפילין כפואבא, כי יעקב כלל מהסדים וגבורות, וזה בבחינת קול הנ"ל שהוא יוצא מגבורות וצריך לשתף הגבורות בהסדים כנ"ל, וזה בבחינת קול יעקב שהוא זרע יצחק, שהוא כלל מהסדים וגבורות פידוע, ועל פן בתחלה מניחין תפלה של יד ואחר כך של ראש, כי תפלה של יד מניחין בזרוע שמאל שהוא בבחינת גבורות שמשים יוצא הקול בבחינת רעם גבורותיו כנ"ל, והאי קלא אערא בעבי מטרא, שזה עקר בבחינת תפילין, בבחינת מחיון, בבחינת באר מים חיים ונוזלים מן לבנון, מן לבונא דמוחא, שזה עקר בבחינת תפילין פידוע, ועל פן נזכר ולא יראה לה חמין, בתפילין, זה בבחינת גער חית קנה, שזה בבחינת תקון המחיון, שזה עקר בבחינת תפילין כנ"ל.

ד' פרשיות שבתפילין

וזה בבחינת ד' פרשיות שבתפילין, כי צריך לתקן המוח בבחינת עבי מטרא, גם צריך לשמר את היראה וכו', ומוחא חקמה, ויראה הוא דבר המסור ללב, כפואבא במקום אחר (לקוטי תנא"א סימן א'), וכינה לבא ומשם יוצא הקול שכלל מהסדים וגבורות, כי צריך לשתף הגבורות בהסדים, וזה בבחינת ד' פרשיות שבתפילין שהם בבחינת חקמה וכינה, חסד וגבורה, הינו כנ"ל.

תפילין הם תיקון המוח וממשיכים חיים

ועקר לשמר מוחו מהמין, בבחינת גער חית קנה, לגער במחשבות רעות וכו' ולעשות מריבה עמהם לגרשם, שלא יתקרבו למשכנא דקדושה. וצריך להאמין שכל המריבות שבין הצדיקים השלמים אין זה אלא בשביקה וכו', שזה כשמעיין אותה תוכחה על שפגמת בטפי מוחך, ובדאי אלו לא היה נפגם מוחך, לא היה נשמע לה המריבה שבין הצדיקים ואין המריבה אלא בשביקה כדי שתשוב מפתן לחיים, מהמין למצוה וכו'. וזהו "אזן שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תליו וכו'" כנ"ל כפואבא הנ"ל. וזה עקר בבחינת תפילין, שהם תקון המוח, לזכות לחיים על ידי מצות תפילין כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מנחות מ"ד), המניח תפילין זוכה לחיים, שנאמר, "ה' עליהם יהיו".

תפילין מאיר את המוחין ואלו דברי אלקים חיים

כי תפילין הם בבחינת תקון המחיון לזכות לידע ולהאמין, כי אלו ואלו דברי אלהים חיים, הינו לבלי לשמע כלל המריבות והמחלוקת שיש בין הצדיקים האמתיים, כי מאמינים כי אלו ואלו דברי אלהים חיים, אף על פי שאי אפשר להבין זאת בשכלנו, כי זה אוסר וזה מתיר וכן שאר מיני מחלוקת, אף על פי כן מאמינים, כי באמת אלו ואלו דברי אלהים חיים.

וזה בבחינת תפילין שהם שכל גבה מאד מאד, בבחינת מקיפים, שזה בבחינת השכל של המחלוקת דקדושה שיש בין צדיקי אמת, שהוא בבחינת אלו ואלו דברי אלהים חיים, שאי אפשר להשיג זה השכל.

וזה בבחינת שייך של ג' ראשין שייך של ד' ראשים, זה בבחינת שכלו חד ואלו ואלו דברי אלהים חיים, כי שייך של ד' ראשים זה בבחינת שההסדים וגבורות הם נתחלקין לשני מחיון, ושיון של ג' ראשים, זה בבחינת שההסד וגבורה הם נכללין יחד ונעשה מהם דעת בבחינת מוח אחד, וכל המחלוקת הם מבחינת הסדים

וגבורות, בידוע. נמצא, שבתפילין על ידי השי"ן של ג' ראשים ושי"ן של ד' ראשים אנו רואים שכלו הד פי החקדים וגבורות שמתחלקין לשני מחזין שנה בחינת שי"ן של ד' ראשים כנ"ל הם באמת מה אחד, שנה בחינת שי"ן של ג' ראשין כנ"ל רק שאי אפשר להשיג זאת, כי שי"ן של ד' ראשין הוא בבחינת מקיפין קדם שנגנבים המוחין לפנים, כמובא בכתבים, הינו שנה המוח והדעת של בחינת מחלקת דקדושה שנה בחינת שי"ן של ד' ראשין כנ"ל הוא בבחינת מקיפין, כי אי אפשר להשיג זה הדעת, כי הוא דרכי ה' כמו שאמר רבנו ז"ל במקום אחר (בסימן נ"ו) וזה בחינת רעמים וכו', עין שם.

והצדיקים הגדולים האמתיים צריכים להשתמש עם זה הדעת הנבנה מאד, שהוא בחינת מחלקת דקדושה כנ"ל בשביל לגרש סטרוין אחרנין וכו', כמו שאמר רבנו בפאמור הנ"ל כדי לקרב הרחוקים מאד מאד שפגמו בטפי המוח שעליהם נאמר, 'כל באייה לא ישובו ולא ישיגו ארחות הים' וכו', יעו"ש באריכות עניין זה, ויעו"ש עוד שמבאר עניין תפילין על עור בהמה טמאה ועוד פרטים.

תפילין הם בחי' רעמים והם נמשכים מכה קימת הצות

ומתבאר שתפילין הם בחינת הרעמים שמביא לאדם שמחה, והם מביאים לאדם מוחין והיים חדשים, ואור הדעת להשיג את המחלוקת דקדושה שבין הצדיקים לידע שאלו ואלו דברי אלקים חיים ולא להתבלבל מזה, וכל זה תלוי בקימת הצות שהוא שורש אור התפילין כי הוא ג"כ בחי' רעמים והמשכת המוחין.

שינת הלילה וקרי"ש שעל המיטה

ומוכן מתוך הדברים הנ"ל שהלילה הוא בחי' עקמימות הלב שהוא בחי' גזר דין המבואר בפנים, וצריך להמתין ולבוא לישרת הלב שעי"ז זוכים לשמחה, אבל בחצי הלילה הראשונה קשה לזכות לתיקון בחי' רעמים, וע"כ העיקר הוא לסלק דעתו ומחשבתו ולידע שאינו מוכן נשזה בחי' מה שמבואר במאמר שכל זמן שיש חמין במה, ו התגברות היראות הנפולות, אין הקול פוגע במוחין, וע"כ בתחילת הלילה אין עוסקים בבחי' תיקון הרעמים אלא מסלקים דעתנו ע"י השינה, שזה בחי' ביטול הדעת לידע שאין אנו מבינים את כל בחי' הדין שיש בעולם שמשם נמשך כל הקושיות של בחי' המלוקת שבין הצדיקים ושכל זה הוא עיקר בחי' הגזר דין שיש בעולם כמוכן במאמר ובדברי מוהרנ"ת הל' תפילין ה"ד אות ה', וע"כ צריך לישן מתוך קבלת עול מלכות שמים בקרי"ש שעל המיטה להורות שאנו מאמינים באמונה שלימה ואין אנו מתבלבלים בשום קו' שמחמת המחלוקת שבין הצדיקים אלא אנו מבטלים דתנו בביטול גמור להשי"ת, שזה עיקר התחלת המתקת הגזר דין ניסוד הדברים מבואר בליקו"ה הל' השכמת הבוקר ה"ג שבחצי לילה הראשון אי"א לתקן כ"כ והעיקר או לבטל

דעתו ורק בחצי השני אפשר לתקן, יעו"ש על פי דרכו על פי תו' סב, וביארנו העניין על פי המאמר הזה).

קימת הצות

אבל בחצות או מתעורר תיקון בחי' רעמים וע"כ אז ראוי לקום בחצות, שהוא עצמו בחי' רעמים כי אז מתעורר קול התרנגול שהוא בחי' התעוררות הגבורות, ואז צריכים לקום ולבכות על גלות השכינה שזה בחי' המחלוקת שבין הצדיקים שהו עיקר ההסתרה על כבוד השי"ת, וזה עיקר ההתרחקות של בני אדם מהצדיקים ומהשי"ת שכ"ז הוא בחי' גזר דין, ועל כל זה צריך לבכות להשי"ת הרבה, ואז עוסקים בתורה ותקנים את המוחין כי אז המח זך וצלול וכלשון מוהרנ"ת.

טלית ותפילין

ובהאיר אור יום שהוא בחי' המתקת הגזר דין בבחי' מסויימת וכי יום כנגד לילה הוא בחי' המתקת הגזר דין, בחי' ישרות לב כנגד הלילה שהוא בחי' עקמימות שבלב, מתעטפים בטלית ותפילין, כי תפילין הם בחי' תיקון הרעמים שממשיכין מוחין והיים ושמחה וכפי שהאריך מוהרנ"ת בלשונו, ובעיקר הם מאירים את הדעת הזאת של אלו ואלו דברי אלקים חיים שזה עיקר בחי' הדין, כי זה עיקר מה שמרחיק את האדם מצדיקים שיקרכו אותו להשי"ת. וכ"ז הוא מהמת הקטרוג שבהכרח שיהיה על זה, ואע"פ שלא ביאר מוהרנ"ת עניין הטלית, יש מקום להבין שהטלית הוא בחי' תיקון ההיראות הנפולות והרחקת התאוות והחכמות היצוניות שכ"ז נצרך כדי שיהיה מקום במה לקבל את הארת הרעמים שהקול יעורר הכוונה כי בלי זה המח סתוך והקול פוגע במה סתופ ואינו פועל כלום, וכמבואר בפנים [באות ד], וזהו עניין הטלית שמוזכר לאדם את השי"ת ובוזה הוא ניצול מיראות הנפולות כי יודע שאין מה לירא רק מהשי"ת, וכמו"כ הוא מציל מאהבות הנפולות וכמבואר במנחות מד ע"א, כי זה מוזכר לאדם את אהבת השי"ת, וכן ניצל מחכמות היצוניות, כי נזכר בכל פינה שפונה בהשי"ת וממילא מואם בכל החכמות היצוניות, ועי"ז יכול לקבל הארת התפילין שהוא בחי' הארת הרעמים וכנ"ל.

תפילין של יד ותפילין של ראש

ואחר כך התפילין הם עיקר בחי' תיקון הרעמים והמשכת המוחין, ובפרטות הם מתחלקים לתפילין של יד ותפילין של ראש כמבואר בלשון מוהרנ"ת הנ"ל, כי תפילין של יד הוא כנגד הלב, הוא בזמן שכביכול יש עדיין בחי' עקמימות לב ומתחיל עם בחי' רעמים, ואח"כ זוכים לישרות הלב והמשכת המוחין שמביאים שמחה שזה בחי' תפילין של ראש.

על הפרשה ||| פנינים על פרשת השבוע לאור תורה זו

האם פנחס התפלל

הנה בפסוקים מבואר שפנחס לקח רומח בידו והרג את זמרי ואת המדינית ועי"ז המתיק את הדין ולא נזכר כלל שהתפלל, אבל בתהילים כתיב "ויעמוד פנחס ויפלל ותיעצר המגפה", ויעו"ש ברש"י דברים פרק יח פסוק ג דורשי רשומות היו אומרים, זרוע, תחת יד, שנאמר ויקח רומח בידו (במדבר כה ז). לחיים, תחת תפלה, שנאמר ויעמוד פנחס ויפלל' והוא מחולין קלד ע"ב, ולכאוי הוא פלא והפלא היכן נזכר שהתפלל ונפשטות אע"פ שלא מוזכר שהתפלל בוודאי התפלל כי א"א בלי תפילה, אבל הדבר אומר דרשנין.

פנחס הליבש תפילתו

ואולי על פי דברי רביז"ל יבואר שפנחס לא התפלל בפירוש רק בדרך של הלבשת התפילה, מחמת שהיה אז גזר דין נורא על ישראל, ובפעולתו נכלל עניין תפילה, והוא על דרך המבואר בליקוטי מוהר"ן (סימן רמב) כעניין קנאות פנחס וז"ל 'בשיש דינים, הם ושלום, איזי המדת הדין היה מכלה את האדם, הם

ושלום, אכל המדת הדין אין לה פח לכלות לגמרי, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה ט): 'חצי פלים והם אינם פלים, אכל האדם יש לו פח לכלות לגמרי את חברו, הם ושלום, ועל פן בשיש דינים על אדם אחד, הם ושלום, וכא אדם אחר ועומד והולק עליו, איזי מדת הדין מסתלק מפניו, כי הם רוצים יותר שינגם בו האדם, כי יש לו פח כנ"ל, על פן מי שהוא צדיק גדול ומשגיח בתקון העולם, הוא הולק לפעמים כפננה על צדיק אחד כדי לסלק מעליו מדת הדין כנ"ל, כי יסמכו עליו שהוא ינקם יותר, אכל אחר פך הוא עושה ברחמים ואינו עושה ופורים לאותו הצדיק.

וזה פרוש (במדבר כ"ה): 'פינחס בן אלעזר וכו' השיב את חמתו וכו' בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי' וכו'. הינו שפינחס השיב את חמת ה' וסלק מדת הדין מישראל, על ידי שהוא לבש נקמה לנקם בהם. על פן נסתלקו הדינים כנ"ל, וזה חמתו פי הדינים אינם יכולים לכלות וכו', על פן הם רוצים יותר בשיש אדם רוצה לנקם כנ"ל. וזה: 'ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי', הינו שפננה מודיע לנו התורה גדל המוכה שעשה פינחס לישראל, בקנאו את קנאתו ותפרדו. ולבש

נִקְמָה לְנֶקֶם בָּהֶם, שְׂבֻחַה עֲשֵׂה לָהֶם מוֹכָה גְדוֹלָה, וְהַפְעֵם הוּא כִּי 'וְלֹא כָלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי', הֵינּוּ שְׂבֻחַתְּךָ מִדֵּינִי שְׂלִי, אֵינִי מְכַלֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי מִדַּת הַדֵּינִי אֵין בָּהּ כֹּחַ לְכַלּוֹת בְּנֵי לֹא כֹחַ לְכַלּוֹת לְגַמְרִי, חֵם וְשָׁלוֹם. עַל כֵּן עֲשֵׂה פִינְהָם מוֹכָה נְפִלְאָה לְיִשְׂרָאֵל, בְּמַה שְׁלֵבֶשׁ קִנְיָה לְנֶקֶם בָּהֶם. כִּי עַל יְדֵי זֶה רָפְתָה מִיִּשְׂרָאֵל כֹּחַ הַדֵּינִים. בְּחֻשְׁבְּךָ שְׂפִינְהָם יִנְקֵם בָּהֶם בְּיוֹתֵר, כִּי פִינְהָם הוּא אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ כֹּחַ לְנֶקֶם יוֹתֵר לְכַלּוֹת לְגַמְרִי, חֵם וְשָׁלוֹם, וְכִנְיָ, וְעַל כֵּן עַל יְדֵי זֶה הִשְׁיִב פִּינְהָם אֶת חֻמְתֵי וְסִלְקֵי מִדַּת הַדֵּינִי בְּנֵי לֹא אֶבְל בְּאֵמַת, פִּינְהָם בְּדֹאֵי הֵינָה רַחֲמֵי, וּבְדֹאֵי אַחַר כֵּן הִקַּל הַדֵּינִים מֵעֲלֵיהֶם.

וא"כ י"ל שבפעולה זו היה מונח עניין של תפילה, וכלשון הגמ' במסכת סנהדרין [דף פב ע"ב] 'בא וחבטן לפני המקום אמר לפניו רבונו של עולם על אלו יפלו עשרים וארבעה אלף מישראל, שנאמר ויהיו המתים במגפה ארבעה ועשרים אלף, והיינו דכתיב ויעמד פינחם ויפלל אמר רבי אלעזר ויתפלל לא נאמר אלא ויפלל מלמד כביכול שעשה פלילות עם קונו, ומשמע קצת שלא היה תפילה פשוטה אלא בבחי' דין כביכול [יעו"ו] ליקו"מ תניינא סי' ח, ויש לבאר שהיה בזה בחי' הלבשת התפילה כדי שלא יקטרגו [כי באמת המלאכים קטרגו בזה יעו"ש בגמ'], ועל כן לא נזכר בפירוש שהתפלל.

דרשתי קרבתך \\\ המשך מעמוד ב

ויעמוד פנחם – ויפלל

מניין ידע פנחם באיזה דרך לנקוט, מאחר שלא מדובר בהלכה או בהוראה רשמית. על זה אומר הפסוק 'ויעמוד פנחם ויפלל'. תפילה – יש בה אמנם חלק 'רשמי'; יש מצוה דאורייתא או דרבנן להתפלל, ויש נוסח והלכות איך להתפלל. אבל תפילה במהותה היא נקודה פנימית 'עבודה שבלב'. וכל סדר התפילה מכוון כנגד סדר הייחוד והזיווג כמבואר בזה"ק וכתבי האר"י.

וזה מה שפנחם עשה. הוא עורר בלבו את הנקודה הפנימית של הייחוד, ומתוך כך עורר בתוכו בעירה עצומה של קנאות על הקשר של עם ישראל עם ה', ואז 'יצא לפעולה' בלי לדעת מה לעשות, אלא ידע בוודאות שמעתה הוא מכוון אל המטרה, וכל מה שיעשה קשור אל המטרה, ונכלל במה שמותר לו ומוטל עליו לעשות.

[היה יהודי בבני ברק, שהיה מגדולי הלוחמים למען כבוד השבת, והיה יוצא בשבת למחות בחילול שבת, וכל רכב שהיה עובר, היה תופס אותו והופך אותו... (הוא היה בר הכי)... וכמה פעמים באו לחזון איש בתלונות עליו: איך הוא נוגע ברכב בשבת, ומה יהיה עם הילדים שלו וכו'. והחזון"א תמיד ענה: הוא יודע מה הוא עושה... כלומר, מאחר שזה נובע מהנקודה הפנימית, כל מה שהוא עושה זה נכון...]

קנאות – נקי או לא

קנאות – הוא לא דבר 'רשמי'. אין שיטה כזאת ואין הלכה כזאת, כי כל מהותה הוא הנהגה 'לא קונבנציונלית'. ולכן, אם לא זה לא מוגיע מבעירה פנימית ואמתית – זה רציחה ממש. אבל באותה מדה – מי שאינו אוהו בכך, אמור לשאול את עצמו: הכיצד, ואיך זה ייתכן. איך יכול להיות שזה לא בוער בי, ושלא הגעתי למדרגה שאני פשוט 'לא יכול לשתוק'.

ואכן, היו שזוללו בפנחם והשבו שזה לא הגיע ממקום נקי, אבל השם יתברך אמר למשה 'הנני נותן לו את בריתי שלום' – שהכוונה הוא 'תמסור לו דרישת שלום'. כולם מזלזלים בו, ואני מחזק את ידו. וגם קיבל מתנה בצורה 'לא קונבנציונלית' את הכהונה לו ולזרעו, והוא גם זה שהפך לאלהיו מלאך הברית, שעומד בנקודה של הברית בין יהודי לקונו, וגם עתיד להשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם.

והנה, על פי המערכת הרשמית, ההיסטוריה מלאה במצבים שנעים בין טוב לרע. קבלת התורה וחטא העגל, בניין המשכן וחטא המרגלים, ארץ ישראל ועבודה זרה, בית ראשון ושני וחורבנם, וכן בכל הדורות. כי אמנם יש את הטוב ואת האמת, את התורה ואת הצדיקים – אבל כנגד כל טוב יש ממש זה לעומת זה, שעומד למולו ומונע אותו. ואם כן, מה יהיה הסוף, ואיך לבסוף יהיה התיקון.

על כך מבאר ר' נתן, שהכרעת המערכה תהיה רק על ידי הנהגה זו של 'קנאה'. כלומר, על ידי שמתעוררים בני אדם ואומרים 'לא ייתכן להמשיך כך' 'חייבים לעשות שינוי', ומתעוררים לעשות דברים שאינם חייבים לעשות; לבנות מקוה, בית מדרש, לייסד קהילות ומוסדות, ולהאיר אור הצדיקים וכדומה. רק על ידי זה תוכרע המערכה. כי היא לא תוכרע בצורה רשמית ובנשק קונבנציונלי אלא רק בצורה של 'קלקול השורה'.

וכך גם כל אחד לעצמו. כל אחד נמצא במצב תמידי של עליות וירידות, יום אחד מלאך ויום אחד 'גאלאך', ואין אתנו יודע עד מה, מתי יהיה קץ הפלאות, בו נעלה על דרך המלך ונזכה להיות כראוי. והתשובה לזה היא רק 'קנאה'. דהיינו, פעם אחת שעוצרים ואומרים 'עד כאן' 'לא עוד'. זה הכח היחיד שיכול לשנות את המפה של טוב ורע ימין ושמאל שמשמשים בערבוביא, ולנצח לצד הטוב.

האם אתה 'קנאי'?

כמה דברים 'אכפת לך' בחיים?

ומתי בפעם האחרונה – נלחמת בשביל משהו או מישהו?

***

כשאתה רואה מישהו מכה את הבן שלך מכות אכזריות – אתה לא מסוגל לשתוק. לא בגלל חוסר הצדק (לפעמים זה באמת מוגיע לו, מי כמוך יודע...), ולא בגלל שאסור להרביץ, ואפילו לא בגלל שזה מסוכן – אלא כי הבן שלך. אכפת לך ממנו, ואתה לא מסוגל להכיל מציאות שמישהו מתנכל לו.

כשאתה רואה שמישהו מזלזל ברב שלך – הלב שלך קופץ. אם אתה יכול להגיב, אתה בטוח תעשה את זה, ובכל ההריפות. אבל גם אם אתה לא יכול להגיב, או שזה לא יעזור – בלב שלך אתה לא תוכל לשתוק. הצעד הזה הוא בלתי נסלח מבחינתך. ושוב, לא בגלל שזה אסור, אלא בגלל שאכפת לך.

זאת אומרת: יש כח פנימי באדם, כח הזק מאד – שלא מתחשב בכלל בכללים הרשמיים: מה נכון ומה לא נכון, מה מותר ומה אסור, מה כדאי ומה לא. אלא רק בדבר אחד ויחיד: אכפתיות! אם פגעת בי או במשהו שקשור אלי, גם אם עשית את הדבר הכי צודק, וגם אם זו מצה ענקית – אני לא אשתוק לך!!!

***

הכח הזה – נקראת 'קנאות'.

אין אדם שאינו 'קנאי', כי אין אדם שאינו אכפתי. כל אדם קנאי על עצמו ועל כל מה שקשור אליו. ובכל פעם שיבוא מישהו ויפגע בך או במשהו שקשור אליך, או רק יאיים לפגוע – רגש הקנאות יתעוררו ויכנס לפעולה.

ושוב, לא בגלל ש'צריך' ולא בגלל שיש כזה 'חויב' – וממילא גם לא תמיד בפרופורציות – אלא בגלל שאכפת לי, וממילא אני יעשה הכל, גם דברים חריגים וקיצוניים, בשביל למנוע את הפגיעה, או לנקום עליה.

מי שאין לו את האכפתיות הזאת – הוא מת. אם לא אכפת לך שיפגעו בך, באשתך, בילדים שלך, או בכל הקדוש והיקר לך – כנראה שהצלחת לכבות את יצר החיים. אתה מוטל כמו נבלה ברחוב, וכל הרוצה ליטול יבוא ויטול. מי שלא מת, מי שעדיין יש לו יצר חיים – מוכרח להתעורר ולקנאות כאשר מישהו רוצה לפגוע בו או במשהו ששייך לו.

***

אז למה יש כל כך הרבה דברים שלא אכפת לנו?

למה אתה פותח את הדלת בחיך, מזמין פנימה את הבעל דבר, ומאפשר לו בכל הניהותא לפגוע בך כל כך הרבה? זמן קריאת שמע ותפילה, לימוד כל חלקי התורה, קדושה, שמחה, וכל כך הרבה כוחות וזמן?! למה אתה לא נלחם על זה? לא בגלל ש'צריך', ולא בגלל ש'הוא לא בסדר', אלא בגלל שזה שלך! לא אכפת לך על עצמך?

ולמה יש כל כך הרבה דברים בעולם – שקורים לנו מתחת העיניים, ואנחנו נשארים אדישים. כל כך הרבה חילולי שבת, כל כך הרבה פריצות, כל כך הרבה נושרים, כל כך הרבה פירצות ושינויים. עווב את השאלה אם יש לך מה לעשות, אבל למה זה לא אכפת לך. האם אבדת את יצר החיים?

מותר לך, וזה גם מתבקש, לקום בהחלטיות ולומר בנחרצות: 'עד כאן!!! תעמוד על שלך! אל תוותר! ותראה פלאות.'

הצדיקים, שהם אלו ש'חיים' באמת – בערו בקנאות על כל נשמה יהודית, ועל כל חלקיק של הנשמה. ואת מה שאנחנו הסכמנו מזמן ליותר – הם לא מוכנים לוותר בשבילנו. והם נשכבים על הכביש בשביל שלא יקחו לנו את זה, או שיחזירו את מה שכבר לקחו. לא, לא בגלל ש'צריך', אלא בגלל שזה פשוט 'אכפת להם'.

אמור לי 'כמה אכפת לך', ואומר לך 'כמה אתה צדיק'.

פירוש 'אור החיים'

אתה בוודאי לומד ספר 'אור החיים' הקדוש.

האם זהו ספר של פשט או דרש? רמז או סוד? מוסר או חסידות? ואולי כולם יחד או אף לא אחד מהם?

***

מי אנחנו לחלק ציונים ולתת הגדרות.

וזה באמת לא מה שהולכים לעשות, כמובן. רק להניח את האצבע על נקודה מעניינת וייחודית, שיכולה לעורר אותנו ללמוד את הספר הקדוש הזה בהתחדשות, וגם לעורר אותנו לחבר בעצמנו ספר כזה, האומנם...?

הספר 'אור החיים' הקדוש, משמש לכאורה כ'מפרש' של המשה חומשי תורה. אך הגישה אליו, כפי שהתקבל בעם ישראל – הוא כאל ספר בפני עצמו, ספר קדוש שיש כח בעיסוק בו – לטהר את האדם ולהוסיף קדושה בנשמתו.

וכפי שכבר עורר הבעל שם טוב זיע"א, ותלמידיו הקדושים לדורותיהם, על מעלת הלימוד בספר, ועל גודל הקדושה שזוכים בכך. ויש שאף המליצו על 'הקריאה' בו, בדומה למה שמקובל על הזוהר הקדוש, שעצם העיסוק בו מטהר את הנשמה.

***

אמנם, יש הבדל לכאורה. כשפותחים זוהר הקדוש – רואים 'שמות' ומלאכים. המילים מדברות כעד עצמם, והקורא מרגיש מיד שמדובר במשהו רוחני ואלוקי, ושהוא מתרומם טפה ויותר מעל הקרקע.

לא כן כשפותחים את הספר הקדוש 'אור החיים'. כאן פוגשים לכאורה משהו הגיוני: קושיות ותירוצים, דיוקים ורעיונות. אמנם מרגישים שיש כאן שכל אלוקי, וכל אחד מכין שאי אפשר לחבר ספר כזה מתוך בטן מלאה, אבל באותה מדה אנו מאמינים ומרגישים גם בשאר ספרי המפרשים ובכל ספרי הקדוש.

ויש עוד נקודה, אחרת, שקצת 'מציקה'. יש ספרי פשט, יש ספרי דרוש, ויש ספרי רמז וסוד. יש ספרי לומדות, ספרי מוסר, וספרי חסידות. וכל אחד מהם מאד 'מוגדר'. אמנם, כל אחד מהם יכול להיות כלול גם משאר החלקים, אבל יש את הקו המרכזי שבו.

אבל ספר 'אור החיים' הקדוש, אינו מוגדר בכלל. מצד אחד הוא יכול לעסוק בעומק הפשט, ובדקדוק של כל מילה ואות בפשט, ובאותה מדה הוא יכול גם לעסוק בלומדות ולבאר מהלך שלם על פי פסקי הלכות ברמב"ם ובפוסקים, ואז, כהדא מתהתא הוא ממשיך ומדבר בדרך רמז, וגם בדרך סוד, כלול במוסר ובחסידות. והכל באותו 'גופן', ואפילו באותו קטע, כאילו בלי 'לשים לב' שהוא עובר מהדר לחדר.

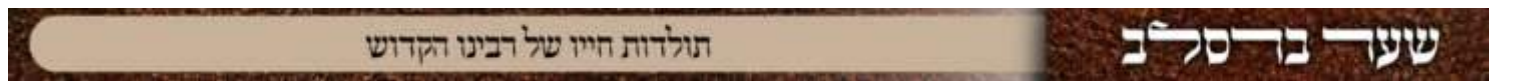
* * *

אין הכוונה להדגיש את הגאונות ואת הרב-גוניות, אלא להצביע על נקודה נוראית שעומדת מאחורי הדברים, והיא: הרצינות - שרבינו חיים בן עמר - ייחס לדברי התורה.

אפשר לקרוא את הפסוקים הקדושים, ולהבין אותם 'פחות או יותר', או 'להאמין' שיש בהם רזין. אבל בעל האור החיים הקדוש, התייגע לגשת ביחד אתנו בכל הרצינות לכל מילה ואות, ולחפש ב'תמצית הנפש' מה כתוב כאן, עד שימצא! ואת כל מה שהוא ימצא - פשט, לומדות, דרש רמז וסוד, הוא יכתוב!!

וגם אם זה יכלול בסופו של דבר ארבעים מהלכים על אותם מילים, הוא יכתוב את כולם. כי בסך הכל הוא בא ללמוד 'מה כתוב כאן', והרי כל זה כתוב כאן ולכן, הוא גם לא מתייחס כלל (כמעט) לדברי שאר המפרשים, כי הוא לא בא לפרש, אלא לספר 'מה כתוב כאן', ודו"ק.]

ספר 'אור החיים' מעורר אותנו להבין כמה התורה וכל פסוק שבה - זה רציני ומדויק. ואת המסר הזה אי אפשר לפספס. גם מי שלא מבין כל מה שהוא אומר, אבל היגיעה שלא לוותר על שום אות או מילה - זועקת מתוך הדברים. ומי שמבין כמה התורה זה דבר רציני, מבין ממילא כמה כל מצוה זה דבר רציני, וגם כמה כל יהודי זה דבר רציני. ואם תקח את הכל ברצינות - אתה מבין לבר שתהיה אדם אחר.

דע מה שתשיב' - תשובות ל'מקורב' הטרי!

❖ לימוד תורה במשנת ברסלב - פרק א ❖

ועל הכוונה של הלימוד בעיון וביגיעה שבוה תלוי רפואת הנפש הוא כותב⁶ שכל אחד צריך רפואת הנפש 'היינו להעלות אותה למקום שורשה, וזה על ידי שמתייגע בתורה עד שזוכה לדעת אותה ולהבינה'.

ועוד כתב⁷ על המשנה 'כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ', שזה נאמר על הלומד בעיון ובהכנה.

וכמו כן עיקר הכנעת היצר הרע היא על ידי התורה שהיא כולה שמוותי של הקדוש ברוך הוא, ועל ידה מוגרש האדם מעצמו את השיגעון והרוח שמות של היצר הרע⁸.

והקביעות בלימוד התורה כוחה גדול מאד עד שהיא מוציאה את האדם מכל המקומות שנפל לשם, ולכן 'אפילו אותן האנשים הרחוקים מן הקדושה מאד שנלכדו במצודה רעה עד שרגילין בעבירות הם ושלום רחמנא ליצלן רחמנא לשובן, אף על פי כן הכה של התורה גדול כל כך עד שיכולה להוציא אותם מן העבירות שרגילין בהם הם ושלום. ואם יעשו להם חוק קבוע וחייב חזק ללמוד בכל יום ויום וכך יהיה איך שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד⁹'.

ופעם אחת 'שאל לו הרב רבי נתן זכרונו לברכה: ואם אחד הוא בעל עבירה ממש רחמנא ליצלן? השיב לו רבינו זכרונו לברכה: וכי אתה יודע גודל מעלת התורה הקדושה, הלא עסק התורה הוא גדול כמעלה משמירת הברית. כי ברית ביסוד ואורייתא בתפארת¹⁰'.

אלו הם כמה ציטוטים בודדים מתוך שיחות ותורות רבות שנאמרו על השיבות לימוד התורה ומעלתה העצומה, מה שכמובן לא משאיר מקום לספק על דעתו של מוהר"ן בנידון.

המשך אי"ה בשבוע הבא.

האם דרך ברסלב אינה מורידה מערך לימוד התורה? מדברים שם כל כך הרבה על כל מיני נושאים, האם נשאר גם זמן ללימוד אחר כל זה?

אצל מוהר"ן ז"ל לימוד התורה נמצא במקום מרכזי ביותר בחייו של יהודי, תורות ושיחות רבות מוקדשות לחשיבות העצומה של לימוד התורה בקביעות לכל אחד ואחד.

נראה כמה דוגמאות לדבר:

במכתב לחתנו משנת תקס"ז¹ הוא כותב: 'בקשתי מאהובי חתני שתלמד בכל יום שיעור גמרא ופוסק, שלא תעשה הם ושלום מטפל עיקר, רק את האלקים ירא וכו' כי זה כל האדם'.

ובמכתב נוסף לחתנו משנת תקס"ט הוא כותב: 'גם יראה להודיע לי מעסק לימודו וכמה דפין גמרא הוא לומד בכל יום, כי באלה הפצתי שיתמיד בלימודו וזה כל מגמותי, ודי למבין'.

ועוד הוא כותב² על כך שאי אפשר להיות 'צדיק' בלא שיהיה 'למדן', ושעל כך נאמר 'לא עם הארץ חסיד'. ובמקום אחר³ הוא כותב על כך שהתורה היא עיקר החיים, ותמה כיצד יתכן לאדם לפרוש מן החיים אפילו לשעה קלה, ומאריך לבאר מהי הדרך לקבל חיות מהתורה גם בשעה שנאלץ להפסיק מלימודו⁴.

ופעם אחת 'הוכיח את אחד על התמדת הלמוד ואמר לו: מדוע לא תלמד? מה תפסיד בזה, הלא תקבל עולם הבא על הלמוד? ואין צריך לומר כשהתורה מראה אהבה לאחד אז אין רוצה כלל עולם הבא רק שרוצה את התורה בעצמה⁵'.

¹ נדפס ע"י בספר עלים לתרופה (ספר מכתבי מוהרנ"ת ז"ל) בתחילת הספר.

² ליקוטי מוהר"ן קמא לא.

³ ליקוטי מוהר"ן תניינא עה.

⁴ ועיין שם שמבאר כיצד חיות התורה מתלכשת גם ככל דבר ודבר כבריאה, בסוד עשרה מאמרות שבהם נברא העולם שמסתתר שם אור התורה, ועל ידי זה אפשר לקבל חיות מהתורה גם בשעה שנאלץ להפסיק מלימודו ולעסוק בענייני העולם.

⁵ שיחות הר"ן ז.

⁶ ליקוטי מוהר"ן קמא עד.

⁷ שם סימן קא.

⁸ ליקוטי מוהר"ן קמא א.

⁹ שיחות הר"ן יט.

¹⁰ חיי מוהר"ן תקעג.

העיתונאי אבי בלום מספר על הפעם הראשונה באומן

הפרשן הפוליטי של רשת 'קו עיתונות דתית' הצטרף בפעם הראשונה (תשע"ד) לרכבות העולים על ציונו של רבינו נחמן מברסלב באומן, ומגיש רשמים מהחוויה המיוחדת • מבט ליטאי על קיבוץ חסידי • מאת: ברסלב סיטי

אם השקה נפשכם להתנתק מקיטובי ומחלוקות כל העולם כולו, אומן-אומן-ערב-ראש-השנה היא המקום, בה"א הידיעה. שעתים וחצי טיסת צ'רטר (לא כולל איחורים וריקודים), ועוד שלוש שעות מטולטלות לא פחות בכבישים אוקראינים משובשים ינחיתו אתכם אל קרקע מציאות אחרת ויזרקו אתכם עשרות שנים לאחור.

זה מתחיל כבר בשדה התעופה. נוסעים גלויי-ראש הממריאים ליעדים אירופאים קצת יותר אטרקטיביים, מתכוננים על החכורה היוצאת לאומן בעיניים קרועות. הסיטואציה אמורה להעלות במוחו של כל הילוני מצוי אסוציאציה מידית למקבץ נאומו לפיד – האב והבן – על השתלטות השחורים. ואף-על-פי-כן, נראים כאן בעיקר חיוכים. פה ושם אף נשמעות בקשות מבוישות להזכרת השם על הציון. מסתבר ששמחה יהודית פשוטה נטולת קפאין פוליטי, מדבקת לכבות, מפילה מחיצות ועוקפת סטיגמות.

למרות שרבי נחמן הבטיח למשוך את הבאים להשתטח על ציונו בפאותיהם, הרי שאני נגררתי לאומן בבלוריתי. ערב יום הדין הוא לא הזמן הרצוי לו – להניך האסכולה הליטאית, להרחיק נדוד כדי להתרשם ממרקם תרבותי של מקום בו הזויי כל העולם התאחדו. בדיחת בית-כנסת ישראלית שהוקה מסבירה כי בראש-השנה אין צורך להתיר להתפלל עם העבריינים הואיל וממילא, הם טסו לאומן.

עם הדעות הקדומות הללו נחתתי, אך כשהמראתי נטשתי אותן על אדמת אוקראינה הקרירה גם בימות החמה. זה לא שאומן הסרת משוגעים. הם מסתובבים, בעיקר מקפצים, בכל קרן רחוב. בהשוואה לעוצמת הדציבלים מהרישת האוזניים ברחובותיה הצרים של אומן, אפילו המקצבים הבוקעים מרכבי הנהג-נחים בצמתי ישראל, נשמעים כמו סימפונייה של במהובן.

המעטפת ההזויה מקרינה על האווירה והופכת את האתר לפסטיבל-ראש-השנה, אבל די בשהייה של פחות מעשרים וארבע שעות כדי להבין כי מתחת לצלופן הצבעוני יש משהו הרבה יותר רציני. לפני הכל, יש כאן את כל משפחות חסידות ברסלב השפויה, השורשית, שבוחרות להעביר את יום הדין בתנאים סגפניים, מדי שנה בשנה. אליהן מתווספים עמך ישראל מכל העדות והחוגים שבאים, פעם בחיים, לטעום מהחוויה. יש כאלו שנשבים בקסם והופכים מאורחים למתאזרחים. (א. ה. כמוכן שגם המקפצים ברחובות הם נשמות שרבינו מקרב אותם לתיקונם, וודאי שאין לראות בהם 'משוגעים').

אומן מביכה בעליבותה. תושביה אביונים, הדלות שולטת בכל פינה, השוק המקומי לקוח הישר מסיפורי הצדיקים על איכרים שמגיעים ליריד, פורשים את מרכולתם ומייחלים לשוב הביתה עם פרוטה. גם עסקת חליפין של תפוחי אדמה מהגינה תמורת תרנגולת מרוטה, תיחשב עבורם להצלחה. זהו המקום האחרון שהייתם מאחלים לעצמכם לצאת ולבלות בו בחופשה. בתנאים שכאלו, אי אפשר שלא לשוב ולהרהר בשאלה, איך זה שאחרי למעלה ממאתיים שנה מצליח אדמו"ר שלא העמיד ממשיק, להביא לכאן אלפים רבים, שעוזבים בית הם ותפוח בדבש משפחתי, כדי להשתטח על ציון ולומר את התיקון-הכללי?

מתחת לצלופן הצבעוני יש משהו הרבה יותר רציני. אומן (צילום: ברסלב סיטי)

כאורה המציץ לרגע, יהא זה יומרני לנסות לענות על השאלה, אבל הנה עוד כמה תוכנות שהופכות את השעות כאן לסוג של חוויה בונה. למרות שהמקום שוקק חיים, ועל-אף שבין החסידים נמצאים גם בעלי יכולת כלכלית לא רעה, יש כאן שוויון בנטל מעורר השתאות. גם אם תחפשו בנרות (וצריכים אותם כאן במקרים תדירים של הפסקות חשמל), תתקשו למצוא את ההבדלים בין תנאי המחיה בדירות ששוכרים החסידים הפשוטים, לבין אכסניות הפאר בהן מתגוררים אנשים בעלי אמצעים. איש העסקים והעסקן ר' נחמן בנשעיה ממודיעין עילית, כמו גם פוליטיקאי מכובד כר' מאיר רובינשטיין מביתר עילית, מצמופפים בחדרים פשוטים שהיו עומדים אך בקושי בסטנדרטים של פנימייה ישיבתית.

אבי בלום (משמאל) באומן, ערב ראש השנה

מי שרכש כאן דירה בפרוטות לפני שנים, עשה עסקה לא רעה - אבל גם בדירות שנקנו על-ידי החסידים וגם באלו ששוכרים מהמקומיים, שולמים שני מאפיינים: הצניעות - אחותה המהוגנת יותר של הדלות, והצפיפות - מונח מכובס וקצת יותר מכובד לדוחק המיוזע שניכר בכל פינה. בשנים האחרונות תורם הנדיב האמריקני יוסף שיינר את תרומתו לאווירה. במתחם קבלת אורחים ענק שמחולק, כמו טרמינל, לאזורים מסומנים, מקבלים כאן אלפי עולי-הרגל ארוחות מוזינות הינם במשך כל ימי שהותם בעיירה. (א.ה. היום - תשע"ט - מקבלים בחינם במהלך השבוע למעט בחג ובשבת). שיינר עצמו מסתובב כמו אחרון הפועלים, בחולצת-עבודה שהכתמים המבצבצים ממנה, מאפשרים לזהות את התבשיל האחרון שהוכן במטבח. עוד פסיפס-אומני שמשתלב היטב בפאזל העממי.

בניגוד לרחוב העליו והמבודק הרי שבמתחם האוכל הסדר והארגון שולטים בכל

פינה. כשסבבנו בין המבוכים עם העסקן הביתרי יהודה דייטש, כדי להתרשם מההיקף והעוצמה, הבחנו בעשרות באבושקות מקומיות המקלפות תפוחי אדמה במטבח. מאבטחים אוקראינים חסונים פוקחים עליהן שבע עיניים כדי לוודא שהמזון יגיע ליעדו היהודי. סביהם של המקומיים השריריים, ניצבו לפני כשבועיים שנה, במדים דומים וכפוזת זהה, כדי למנוע מעובדי-כפייה יהודים מזו-רעב לשים יד על קליפת תפוח-אדמה. ילדי הטובחים האכזריים, עובדים במטבח עבור נכדי הנטבחים. אי אפשר לבקש למצוא ביטוי הולם יותר למושג נקמה. ייודע בגויים לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך'.

(נ. ב. אין בפרסום כתבה זו משום מתן גושפנקא לרשת עיתונות זו או לכותביו).

עלון 'המקורבים' ©

ליצירת קשר, לתרומות, להנצחת שם, לקבלת הגליון באימייל, למוקדי התפצה, ולפרסום בגליון פנו לקו 'המקורבים': 31-077-40-331 והשאירו הודעה בשלוחה: 72 או לאימייל: E0773140331@GMAIL.COM

***

ניתן לתרום (וכן לקבל את הגליון עד לביתכם) דרך מכשירי 'קהילות' בכל רחבי הארץ! וכן דרך קו 'קהילות': 0732757000 בשלוחה: 11318 (בכל הארפנים יש לציין: עבור עלון המקורבים, וכשהתרומה היא דרך הטל' יש להשאיר הודעה לאחר מכן בקו המקורבים הנ"ל בשלוחה 72 על סך התרומה, ושחיא מיועדת לעלון זה) תזכו למצוות!

***

נשמח לקבל כל חומר לגליון ע"י שליחה לכתובת האימייל הנ"ל עד יום שני בערב בצירוף שם מלא ומיקום עיר! (אפשר שם וכתובת בדוויים, ולציין זאת), עם זאת, אין התחייבות שהדברים יפורסמו, ואין לראות באי-פרסומם שום צד פגיעה (יתכנו הרבה סיבות, גם טכניות), בהצלחה!!

קו 'זוגיכי הישיבות - ברסלב'

בני התורה המקורבים

לאורו של רביה"ק

מוהר"ן מברסלב זיע"א

077-31-40-331

שלוחה: 1	הודעות ועדכונים.
שלוחה: 2	לשמיעת הגליון הנפלא 'הקבצו'.
שלוחה: 3	1 - לשיעורים וכנסים שנמסרו למקורבים. 0 - שיעורי הרב ישראל מאיר גלינסקי שליט"א.
שלוחה: 4	1 - שיחת חברים \ הודעות מאזינים. 2 - להשאת הודעה למאזינים. 3 - לשלוחת 'הליכה עם תורה' - 'חבורת תמימי דרך'. 4 - למענה ויעוץ.
שלוחה: 5	סיפורי התקרבות וראיונות.
שלוחה: 6	1 - פניני ליקוטי מוהר"ן על התורה. <u>הרב שרגא זילברמן: 2 - שיעורים בליקו"מ. 3 - שו"ת ברסלב.</u>
שלוחה: 7	1 - שיעורים ברחבי הארץ. 3 - חברותות ברחבי הארץ. 2 - להשאת הודעה לביקוש שיעור או חברותא.
שלוחה: 8	1 - קוי תוכן נוספים (מרכזיות: ברסלב \ פנימיות התורה \ האמונה). 2 - שירי ברסלב. 3-4 - שירים כלליים. 5 - שירי 'דרשו'. 6 - תיקון הכללי בניגון.
שלוחה: 9	1 - שידור חי.
שלוחה: 0	0 - הודעות קבועות ונחוצות.

אמר רבינו הקדוש: 'רציתי שהעניין שלי יתפשט בלכות האנשים המתמידים בעבודתם כאנשי ליטא!!'

(שיח שרפי קורש ז"ל, סימן 57)

הניסיתם מעודכם להשתכשך בנעליו של חסר בית, לחוש את תחושותיו, להשקיף על הרחוב ממשקפיו? מגורים על ספסל ברחוב קריה אולי אינם כה נפוצים כמהוותנו, אך אין אדם שאינו נתקל באוכלוסיה הזו. האנשים נעדרי הבית, משוללי קורת הגג. בית, מהבחינה הזו, משמש הרבה יותר מאשר ארבעה קירות וגג סוכך מלמעלה. בית מעניק לנפש מציאות, מקום בעולם. חיי נישואין נקראים בניית בית. לא לחינם כה מעסיקה קורת הגג המדוברת את הציבור. המשכן הזה בו ייבנו החיים, מהווה בית קיבול לנשמת החיים. ומי שלא זכה למצרך שכזה משל עצמו, מסוגל אולי להעריך אותו יותר.

מקום בעולמו של הבורא

“כי תפארת אדם לשבת בית”, הבית הוא מקומו של האדם. על שמו מתקרא אדם ‘בעל בית’. הבית כמו גם החפצים וההווה שהוא אוצר בחובו, מעניקים לנפש זהות, מקום בעולם. לעומת הבית יש את מה שמחוצה לו. ובין שתי המהוות הללו – הבית וההוץ, מהלק אדם את חייו.

רשות היחיד ורשות הרבים אינן רק נקודות ציון על פני המפה. הרשויות הללו מבטאות משמעויות עמוקות הנוגעות לפנימיות הנפש, ולהנהגת העולם. המשנה הראשונה במסכת שבת פותחת בהתרחשות שבין רשות היחיד ורשות הרבים. ‘בעל הבית’ מצוי בביתו פנימה, בהוץ עומד העני. הארזי'ל בכתביו הקדושים מכנה את המצב המתוקן בעולם בשם ‘רשות היחיד’ ואילו את מצב הקלקול והעיוות בשם ‘רשות הרבים’. רשות היחיד על פי הספרים הקדושים, היא מציאות כה העולם משמש משכן כבוד לבורא עולם. מצב בו הנבראים מכירים במי שאמר והיה העולם, זוהי רשות יחידו של עולם. לעומת זאת, במצב בו הבריאה נשלמת על ידי כוחות טבע, המציאות היא ‘רשות הרבים’. או כלשונו של האלשיך “עולם הגלגלים עם העולם הזה הצד השוה שבהם כי גשם המה, ויחשבו לפניו יתברך כרשות אחת, שהוא רשות הרבים, עולם הפירוד. ואשר למעלה, שהכל קדושה דבקה בו יתברך, יתייחס לרשות היחיד, כי כל הקדושה היא אחדות כנודע.” הבית וההוץ קיימים גם בנפש פנימה. יש בכל אדם ‘רשות היחיד’, ו‘רשות הרבים’. ברשות היחיד שלו, האדם מגלם דמות עצמית. דמות האומרת ‘יש לך מקום בעולם, יש הצדקה לקיומך’. אין אמירה ענוגה מזו!

רשות הרבים זו עוקת את ההיפך. העובדה שאנשים נוספים חולקים איתך יחד מרחב משותף, מעמידה את עצמותך בתחרות כפוייה. כביכול נדרשת להוכיח את ייחודיותך. רשות הרבים היא מהומת הנפש, הוסר שלוה הנובע מאי הכרה בזכותך להתקיים גם מבלי להוכיח כל יתרון על פני יצור אחר. יתרה מכך. ברשות היחיד יש לו לאדם רק דעה אחת, היכרות אישית עם הבריאה ועם מהוללה. זהו מקום המשתמר. רשות הרבים איננה ‘מקום משתמר’. במהותה פרוצה היא לכל דכפין, מזמינה דעות וסכרות, אי הכנות וסתירות. התחושות הללו מותרות באופן המטמל ביותר את טבעה של האישיות.

מהסיבה הזו משמש הבית קן בסיס, מקום אליו חוזרים תמיד. ביתו של אדם הוא מבצרו, אף בשעה שכמעט אינו מבלה בו.

גלות – התפזרות, גאולה – התכנסות

הגלות והגאולה נמשלים לחוץ ופנים. בזהר הקדוש ובספרים הקדושים מתוארת היציאה לגלות כיציאה מרשות היחיד לרשות הרבים. אומות העולם, מסביר השל"ה הקדוש, נחשבים ‘רבים’ משום שהם מפולגים לשבעים לשון. ‘רשות היחיד’ מכמאת את האמונה התמימה. הנברא יחיד הוא בעולמו של בורא אחד. בתוך ‘רשות היחיד’ אין מקום למאבקים גם לא לחילוקי דעות. ממילא אין מקום גם לכפירות. האמונה במהותה יחידה היא, איננה סובלת נטע זר. האמונה קנאית לייחודיותה משום שכל מהותה **שייכות**. האמונה משייכת, וממילא אף שוללת כל הזדקקות לגורם אחר. כפירה, לעומת זאת. היא **זרות**. זרה כלפי עצמה, מטילה ספק בכל. מהסיבה הזו הופכת האמונה את המאמינים ליחידה אחת. וכדבריו המדרש המובא ברש"י (בראשית מ"ו, כ"ו). “עשיו שש נפשות היו לו, והכתוב קורא אותן **נפשות ביתו**, ‘לשון רבים. לפי שהיו עובדין לאלוהות הרבה. יעקב שבעים היו לו, והכתוב קורא אותן **נפש אחת**, לפי שהיו עובדים לאל אחד.” המקום הטבעי ביותר לחיי נפש תקינים, הוא ערסל אמונה. “יחיד אומן את הדסה” הספרים הקדושים מדגשים בפסוק הזה את ביטוי האמונה המאפיין ביותר. אמונה היא אומנות, התמסרות בידיים של כה גדול ומסוגל יותר. “כנגול עלי אימו” – אומן מוחלט, ללא תהיות וללא כל אפשרות לרעיון נוסף. זו בדיוק רשות יחידו של עולם. במקום הזה פורחים חיי נפש בריאים.

זהו סיפורם של הגלות והגאולה. גלות פירושה, התפזרות. חוץ הגאולה מבשר על ‘**קיבוץ נדחים**’ “אלוקים מושיב יחידים ביתה”. את המציאות המושלמת מתארים חז"ל כחזון “עתידיה ארץ ישראל שתפשט בכל הארצות”. ארץ ישראל היא רשות יחידו של עולם “תמיד עיני ה' אלוךך בה”. לעתיד, תתפשט רשות היחיד ותכבוש את רשות הרבים, זו תמצית הגאולה. כמו גלות העם כך גם גלות הנפש היא התפזרות. נפש גלותית היא נפש מפוזרת. התפזרות נפשית היא שיעבוד לרשויות שונות. פחדים, דאגות, דחפים ויצרים. כל אחד מאיתנו משועבד לכמה וכמה גורמים, ידועים ושאינם. משועבד אדם לציפיות הסכיכה, לציפיותיו מעצמו, לדעת ציבור, משפחה, חברים ומה לא. השעבוד הזה מעמיד אותו תחת רשויות שונות, אין הוא אדם לעצמו!

השעבוד לגורמים זרים מותרת במהותה את האמונה. אדם הנתון למרות פחדיו, לחציו ודאגותיו, אינו רואה במציאות אלוקית את ביתו היחיד. במידה מסוימת הוא חסר בית. מושלך ברחובות קריה, מפורז. גאולת הנפש היא מציאת נחלת הפרט בזרועות האמונה. ההכרה שאינני חייב מאומה לאף גורם חוץ ממנו יתברך. אינני מעוניין למצוא חן בעיני אף

בריה, חוץ מבעיני יתברך. זוהי גאולה. הגואל הוא לוקח החסות על נפש הננאל. כמו ה'גואל' ממגילת רות “ופרסת כנפיך על אמתך” הנפש מבקשת מאן-דהו שייקה עליה בעלות. “קרבה אל נפשי גאלה” הגואל והנפש – גאולה.

מלחמת הבית והחוץ

אם להגדיר את מצבינו, הרי שאנו מצויים בעיצומה של מלחמת שליטה בין החוץ לפנים. ככל שירידת הדורות מעמיקה לתהומות הדישם, כך מעצימה הפרהסיה את הווליוס. נוצצת ובוהקת יותר. מרתקת ומסנוורת. היום, החוץ אינו מסתפק ברחובות, הוא פולש פנימה אל הבית. ברירה אחת נותרה בידינו, לכבוש או להיכבש! או שתכבוש הפנימיות את החיצונית, או חלילה להפך. ואיך כובשים את חוצות העיר? ובכן, מחפשים ניסים!

הנם והטבע צוררים זה לזה. חוקי טבע הם פרהסיה. על פי תפיסה מדעית התופעות הרוחניות כיוקם נגרמות בעתים של חוקים שונים. תחומי המדע משייכים את העולם לרשויות שונות נעדרי קורת גג משותפת. פיזיקה, ביולוגיה, מזג אוויר, חוקי מתמטיקה. הפרהסיה מאיימת משום שהיא זועקת “אישי הישר בעיניו יעשה” העולם פרום בין גורמים משפיעים שונים בעלי אינטרסים אישיים ונוגדים, ולאדם הקטן רק נותר לקוות שהאנדלמוסיה הזו לא תבוא על השבנו באסון טבע מזדמן. מהסיבה הזו, רשות הרבים מקום מועד לפורענות היא. מקום בו שולטים גורמים שונים. מקום בו מתפורת הנפש בין רשויות ומסכויות שונות.

רשות היחיד בתוך הפרהסיה

התרחשותו של גם קורעת את הפרגוד והושפת תחת כל הרשויות רשות אחת קובעת. שידוד המערכות מבטא את כוחו של הבורא השפיע על המערכות כולן. גם הופך את העולם לרשות אחת, רשות יחידו של עולם. גם נתפס בעולם כמשהו בלתי שגרת. זהו אחד ההישגים המשמעותיים יותר של הטבע – עצם המחשבה שהנם מופיע כאן כאורה בלתי רגיל. הנם מעיקרו, בסיס המציאות הוא, גם תמידי המאפשר את קיומם של כל חוקי הטבע. הנם הוא רשות היחיד ה'מארהת' בקרבה את מה שנדמה כ'רשות הרבים'. גם מצהיר כי רשות אחת קובעת את צורתן של כל הרשויות האחרות. רשות היחיד שלטת על רשות הרבים.

חיים נימיים הם חיי אמונה. הכרה ברורה בכתובת אחת ויחידה, בורא עולם. המאמין הווה שלוות בית גם בחוצות העיר, משום שבעיניו העולם מצוי אצל הבורא, לא לחיפך! אמונה חלקית היא זו הרואה בעולם – מציאות ובנם – תופעה. בחוצות – ‘מקום’, ובהשגחה מרכיב נוסף לחוקי טבע נוספים. אמונה שלימה היא כזו הרואה את המציאות כנס תמידי. בין אמונה לחוסר אמונה עובר חוט דק של עיקר וטפל. האמונה רואה בנם עיקר ובטבע טפל. תפילה הופכת את האמונה הזו למציאות ממשית.

הקבצו

בית וועד לחניכי הישיבות
העוסקים בתורת מוהר"ן מברסלב זיע"א

מתחם מיוחד אומן ראש השנה

ריבוי הגוונים

רבינו הקדוש מוהר"ן מברסלב זיע"א, הכריז לפני מאתיים שנה וביקש לפרסם את ההכרזה הזאת - שכל מי שסר למשמעתו יבא אליו לראש השנה. ההכרזה הזאת עודנה חיה וקיימת, ובכל שנה ישנם רבבות יהודים - בכמות שהולכת ומתגברת - ששומעים את ההכרזה הזאת, קמים ונוסעים.

אותם רבבות, מטבע הדברים - מורכבים מסגנונות מגוונים, שונים זה מזה, קצת או הרבה או מאד הרבה. וזו לא בעיה אלא מעלה, כי זה מה שהופך את זה למשהו אמתי ומהותי, ונותן הצצה לעולם של גאולה, ושל עולם מתוקן - שמכיל את כל הגוונים כאחד, באותם ארבע אמות וסביב אותה מטרה.

אף אחד לא מגיע לראש השנה בשביל התועלת האישית. אנחנו נוסעים משום שכך התבקשנו והצטוונו, ואנחנו מצייתים. אותו רבי שמוסר את עצמו בשבילנו, ועושה הכל כדי להביא אותנו למקום הטוב ביותר - מבקש שנעשה את זה, אז אנחנו עושים, בלי חשבונות ובכל מחיר שבעולם.

פינה אישית

ובכל זאת, אם זה אפשרי - היינו רוצים פינה אישית, של יישוב הדעת, בתוך כל ההמון, הנפלא והמתוק, הזה של ריבוי הגוונים.

הציון, הוא המקום של כולנו. ושם אנחנו יוצאים מהאיזור 'האישי', ומתחברים ללב הגדול שעוטף את כולם, וממס את כל ההבדלים והמחיצות, תחת משהו גדול בהרבה. אבל מחוץ לציון - בכל הנוגע לצרכי הגוף; שהות, הנחת חפצים, אוכל, לינה, וגם בכל הנוגע לצרכי הנשמה; חברים, שיעורים, ותפילות - היינו רוצים משהו אישי יותר, שמתאים לסגנון ולאווירה שאני מורגל בה.

אין בזה עבירה, וזה אפילו רצוי. רבינו רצה שנחזיק את עצמנו יחד - כל חסידי ברסלב וכל עם ישראל - ויחד עם זה הודיע כי נהיה 'כיתות כיתות'. וכדרכם של 'כיתות', כל אחת מהם משתכנת בחדר ומתחם משל עצמה, למרות שבפנימיות היא מאוחדת עם כל הכיתות.

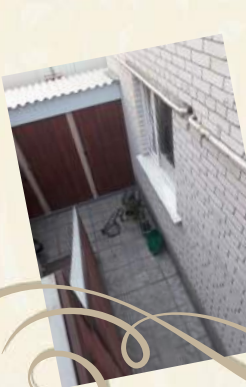
ואכן, בשנים האחרונות, במקביל להתרבות כמות הנוסעים וכמות הגוונים - התפתחה תופעה בריאה של 'מתחמים', כאשר כל קבוצה מסדרת את עצמה במתחם משלה, לפי הצרכים שלה, והסגנון והאווירה שמתאימים עבורה. וכך, כל אחד יש לו את הפינה האישית, יחד עם הקיבוץ הכללי.

בני הישיבות

מי שחש ביותר את הצורך במתחם שכזה - אלו בני הישיבות. שמצד אחד אמנם זוכים להיחשף לאורו הגדול של רבינו מוהר"ן מברסלב, ולהתחמם לאור תורתו והדרכתו. וכתוצאה מכך - מצטרפים אף הם אל הקריאה הקדושה לבוא אליו לראש השנה. ומצד שני, מתקשים להשתלב בנוף הצבעוני והתוסס של פושקינא, וזקוקים כאויר לנשימה לפינה מיושבת ונעימה, בסגנון ובאווירה המוכרים.

ודווקא הקבוצה הזאת - בשל היותם מפוזרים, ולא מאוחדים רשמית תחת קהילה מסוימת - נותרו ללא מקום שכזה. כי לא היה גוף רשמי שידאג לזה, וכל אחד נותר לבדו, עם הצורך לחפש קורת גג, תהיה איזו שתהיה, ללא אפשרות כמעט לבחור את השכנים ואת הסביבה. מה שגרם לסבל ו/או לאי נעימות מיותרת, וישנם שאף נמנעו מלהגיע לראש השנה משום כך.

בשנה שעברה נפל דבר. ארגון 'הקבצו' שנטל אל עצמו את המשימה ליצור את הקהילה הוירטואלית של בני הישיבות המקורבים לרבינו מוהר"ן מברסלב - החליט לסגור גם את הפינה הזאת, ובהחלטה של 'הרגע האחרון' נשכר מתחם מיוחד עבור הציבור המדובר, עם כל מה שנצרך לזה.

ובסייעתא דשמיא, התועלת הייתה עצומה, והרבה מעבר למצופה. הציבור שהתלהב מהבשורה מיהר להירשם, וכך נקבצו תחת קורת גג אחת עשרות מציבור בני הישיבות, שבילו את הימים הקדושים בצוותא, באווירה חמה ומלוכדת, עם שיעורים וסעודות משותפות, שהותירה טעם מתוק בפה, ונתנה חשק מיוחד לבוא גם בשנה הבאה.

הבשורה החדשה

עם זאת, בשל ההחלטה 'ברגע האחרון' - לא הייתה את האפשרות לברור, ולכן נבחר מתחם שהתאים לקבוצה קטנה ומצומצמת ממש, וגם זה במרחק הליכה משמעותי מהציון, וגם לא הייתה את האפשרות לבחור את התנאים הטובים ביותר עבור הציבור האיכותי.

השנה, בסייעתא דשמיא, חיפש הארגון מקום גדול ומרווח, שיתאים להכיל את הציבור הרחב ששייך לסגנון הזה. ובנוסף, שיהיה במקום קרוב ונוח, ויכיל בתוכו את התנאים הטובים והמתאימים ביותר עבור הציבור. ועם דגש מיוחד על המחיר שלא יהיה יקר מדי, ויתאים לכיסם של אברכים שאין הפרוטה מצויה בכיסם.

ואכן, בסייעתא דשמיא מרובה נמצא מקום כזה. ולאחר בירורים ובדיקות - נראה כי הוא מתאים במדויק לכל הרשימה האמורה. וכעת, אנו שמחים לצאת עם הבשורה לציבור היקר, ולהזמין כל אחד להצטרף לקבוצה, ולבלות יחד את ימי הקיבוץ הקדושים, באווירה נפלאה עם כל מה שצריך כדי לחוות ראש השנה כראוי, בשמחה ויראה, התעוררות והתחזקות, אהבת חברים והתקרבות לה'.

המתחם נמצא מצד אחד במקום מרכזי ונגיש, ומצד שני הוא בנוי בצורה שמאפשרת שקט ופרטיות. המתחם מכיל עשרה חדרי שינה, שמכילים ביחד כמאה מיטות. ובנוסף, יש בו אולם גדול ומרווח - עבור תפילות, לימוד, שיעורים, וסעודות. יש במתחם מקלחות, כיורים, מטבח, ופינת קפה. וגם - מקווה כשר ומהודר במיוחד לחברי המתחם.

המתחם מאפשר לכל אחד - למצוא מצד אחד את השקט הנפשי וישוב הדעת, עם מקסימום נוחות פיזית. הן מצד המיקום, והן מצד סגנון השוהים בו. ומצד שני, את האפשרות לנהל שיחת חברים, לשמוע שיעורים ולשבת להתוודעויות, ובכך להעצים את השתתפות בקיבוץ הקדוש, וגם להתפלל ולסעוד את סעודות השבת והחג בצוותא, בליווי ניגונים, שיעורים וריקודים.

פרטים מעשיים

בכדי שנוכל להיערך כראוי בעז"ה, ההרשמה מוגבלת בזמן, והיא עומדת להסתיים בעז"ה בעוד כשבועיים. ולכן, לטובת העניין - כל מי שמעוניין בזה, מתבקש להזדרז ולהירשם. וכך, נוכל לסדר לכל אחד את המקום הטוב ביותר עבורו, ולהגיע בצורה מסודרת ומיושבת לימי ראש השנה.

המחיר למיטה אחת הוא \$330 בלבד [או בשקלים 1229 ש"ח]. חשוב לציין, שהמחיר המקובל באזור הזה עבור מיטה אחת נע בין 350-500\$, בלי אף אחד מהמעלות שצוינו לעיל (מתחם מיוחד, מקוה, שיעורים, תפילות וסעודות, ועוד). אין בכך כמוכרן משום הסכמה והצדקה למחירים הגבוהים הללו, אך בנתונים הקיימים - מדובר במחיר זול במיוחד. ומיותר לציין, שאין בו שום מטרות ריווח, רק מטרה אחת בלבד - להגיש את המקסימום שאפשר במינימום מחיר.

המחיר אינו כולל את האוכל. האוכל יוזמן בצורה מרוכזת מ'הכנסת אורחים המרכזית' (שיינר), לפי המחיר שהם דורשים. בכך ייחסך הצורך לכל אחד להזמין ולקחת בעצמו. ובעז"ה נסב כולנו יחד לסעודות השבת והחג.

הרשמה

- בזמן ההרשמה צריך לשלם דמי הרשמה בסך \$50, ואת יתרת הסכום בסך \$280 יש לשלם עד ר"ח אלול.
- בזמן ההרשמה יש לציין אם מעוניינים בחדר של 10 או 12, ואם במיטה תחתונה או עליונה (כמתכונת כל הקודם וזכה).
- את התשלום ניתן להעביר במזומן (לידי הנציגים) / בהעברה בנקאית / באשראי (עד 3 תשלומים שווים ללא ריבית).
- ניתן להירשם את הנציגים הבאים: אריה לייב גרודזינסקי 0548-48-73-17

